3.2.1
Технически доклад

относно хармонизирането на законодателната рамка, която е валидна в България и Гърция по отношение на създаването на общ орган за сертифициране

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

Настоящият доклад е изготвен по поръчка на Хасковска Търговско-промишлена палата като част от договор за услуга с предмет „Провеждане на изследване за потребностите на предприятията по отношение на сертифициране, стандартизация и знаци за съответствие, и изследвания свързани с разработване на съвместни пътни карти".

Договорът за услуга е във връзка с реализацията на проект **„Market Control"** с договор B1.33.04 от 14.03.2011 г. за насърчаване на процесите по стандартизация, сертификация и контрол на пазара в трансграничните региони на страните, участващи в Оперативна програма INTERREG, финансиран по Програма „Европейско териториално сътрудничество Гърция – България 2007-2013".

ИЗПЪЛНИТЕЛ:

Център за изпитване и европейска сертификация ЕООД

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

СЪДЪРЖАНИЕ

ТЕРМИНИ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ **5**

1. Увод **8**

2. Изследване на българското законодателство по отношение на сертификацията – приложимо при оценката на съответствието за оперативна съвместимост и безопасност на елементите и системите на железопътната инфраструктура **9**

2.1. Ролята на стандартизацията и значението на стандартите. Български институт за стандартизация (БИС) *9*

2.2. Организации в България свързани с инфраструктурата по качество *13*
2.2.1. Държавна агенция за метрологичен и технически надзор 13
2.2.2. Надзор на пазара 17
2.2.3. Български институт по метрология 18
2.2.4. Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" 19
2.2.5. Национални сдружения в областта на инфраструктурата по качество 21

2.3. Железопътен транспорт. Изпълнителна агенция „Железопътна администрация" *22*

3. Съпоставяне на изискванията между българското и гръцкото законодателство по отношение на създаването, признаването и регистрирането на неправителствен сертифициращ орган **26**

3.1. Организации в Гърция, свързани с инфраструктурата по качество *26*
3.1.1. Национален орган за стандартизация – ELOT 26
3.1.1.1. Стандартизация 26
3.1.1.2. Сертификация на продукти и системи за управление 27
3.1.1.3. Лаборатории за изпитване 28
3.1.1.4. Информационни услуги – обучения 29
3.1.2. Национален орган за акредитация на Гърция – E.SY.D 30
3.1.3. Надзор на пазара 34

3.2. Железопътен транспорт. Директива 2007/57/ЕС Оперативната съвместимост на железопътната система в рамките на Общността *36*

4. Анализ на потребностите и възможността за създаване на общ сертифициращ орган на територията на трансграничния регион Родопи-Хасково **38**

4.1. Оценяване на съответствието и сертификация *38*

4.1-А. Приложимост на стандартите за системи за управление към целевите сектори, определени в Анализ 3.1.1 ..... *40*

4.1-Б. Приложимост на задължителната CE маркировка, отнасяща се за целевите сектори, определени в Анализ 3.1.1 ..... *42*

4.1-В. Приложимост на OEKO-TEX® Standard 100 в целевите сектори, определени в Анализ 3.1.1 ..... *43*

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

4.1-Г. Акредитирани органи в България за целеви сектор Селско стопанство, съгласно изискванията на Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007 относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти 43

4.2. Страни в процеса на оценяване на съответствието и сертификацията 44

4.3. Оценка на резултатите от проучването 45

5. Анализ на потребностите и възможността за създаване на територията на трансграничния регион Родопи-Хасково на общ орган за сертификация на продукти и системи за управление на качеството, съгласно приложимите два модула за оценка на съответствието на елементи и системи за оперативна съвместимост на железопътната инфраструктура по Директива 2008/57/ЕО 47

6. Заключение 52

ИЗПОЛЗВАНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ 54

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 55

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

ТЕРМИНИ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Стандартизация	Дейност за определяне на предписания за общо и повтарящо се прилагане, отнасящи се за действителни или евентуални проблеми, насочена към постигане на оптимален ред в дадена съвкупност от обстоятелства
Международна стандартизация	Стандартизация, в която могат да участват съответните органи на всички страни
Регионална стандартизация	Стандартизация, в която могат да участват съответните органи на страни само от един географски, политически или икономически регион в света
Национална стандартизация	Стандартизация, която се извършва на равнището на една определена страна
Стандарт	Документ, създаден чрез консенсус и одобрен от признат орган, който определя за общо и повтарящо се прилагане правила, насоки или характеристики за дейности или техните резултати за постигане на оптимален ред в дадена съвкупност от обстоятелства
Международен стандарт	Стандарт, който е приет от международна организация по стандартизация или от международна организация с дейност по стандартизация и е общодостъпен
Регионален стандарт	Стандарт, който е приет от регионална организация по стандартизация или от регионална организация с дейност по стандартизация и е общодостъпен
Национален стандарт	Стандарт, който е приет от национален орган по стандартизация и е общодостъпен
Техническа спецификация	Документ, който определя техническите изисквания, на които трябва да отговаря един продукт, процес или услуга
Кодекс за добра практика	Документ, който препоръчва начини на действие или процедури за проектиране/разработване, производство, монтаж, поддържане или използване на технически средства, конструкции или продукти
Орган с дейност по стандартизация	Орган, който извършва признати дейности в областта на стандартизацията
Орган по стандартизация	Орган с дейност по стандартизация, признат на национално, регионално или международно равнище, чиято основна функция според статута му е подготовката, одобряването или приемането на стандарти, които са общодостъпни

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

Национален орган по стандартизация	Орган по стандартизация, признат на национално равнище, на който е дадено право да бъде национален член в съответни международни и регионални организации по стандартизация
Основен стандарт	Стандарт, който е с общо предназначение или съдържа общи предписания за определена област
Терминологичен стандарт	Стандарт, който се отнася за термини, обикновено придружени с техните определения и понякога с обяснителни бележки, илюстрации, примери и т.н.
Стандарт за изпитване	Стандарт, който се отнася за методи за изпитване, понякога придружен от други предписания, отнасящи се до изпитването, като вземане на проби, използване на статистически методи, последователност на изпитването
Стандарт за продукт	Стандарт, който определя изискванията, на които трябва да отговаря даден продукт или група продукти, за да се осигури неговата (тяхната) пригодност за използване по предназначение
Стандарт за процес	Стандарт, който определя изискванията, на които трябва да отговаря един процес, за да бъде осигурена неговата пригодност за използване по предназначение
Стандарт за услуга	Стандарт, който определя изискванията, на които трябва да отговаря една услуга, за да бъде осигурена нейната пригодност за използване по предназначение
Задължителен стандарт	Стандарт, прилагането на който е задължително по силата на закон от общ характер или на безусловно позоваване в наредба
Хармонизиран стандарт	Хармонизиран стандарт е европейски стандарт (EN), разработен по мандат на Европейската комисия и Европейската асоциация за свободна търговия (EFTA), който поддържа съществените изисквания на директивите от Нов подход.
Акредитация	Акредитацията е част от цялостна система, включваща оценяване на съответствието и надзор на пазара, предназначена за оценяване и гарантиране на съответствие с приложимите изисквания.
Оценяване на съответствието	Оценяване на съответствието е всяка дейност (вземане на проби, изпитване, сертификация и контрол), чиято цел е да се докаже, че даден продукт, процес, услуга, система, лице или орган отговарят на определени изисквания.
Орган за оценяване на съответствието	Орган, който извършва услуги за оценяване на съответствие
Орган за акредитация	Упълномощен орган, който извършва акредитацията. Обикновено правителството упълномощава даден орган за акредитация

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

Система за оценяване на съответствието	Правила, процедури и управление за извършване оценяване на съответствието
Схема за оценяване на съответствието	Система за оценяване на съответствието, отнасяща се за определени обекти, за които се прилагат едни и същи определени изисквания, правила и процедури
Управление на качеството	Координирани дейности за насочване и контрол на една организация по отношение на качеството
Система за управление на качеството	Система за управление, позволяваща насочване и контролиране на една организация по отношение на качеството
Оперативна съвместимост	Способността на железопътната система да позволява безопасно и непрекъснато движение на влакове, които постигат необходимите нива на работа на тези линии. Тази способност се основава на всички регулиращи, технически и експлоатационни условия, на които трябва да се отговори, за да се задоволят съществените изисквания.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

1. Увод

Този доклад представя анализ по отношение на законодателната рамка в България и Гърция във връзка със създаването на органи за оценяване на съответствието в двете държави и предлага преглед на хармонизираните стандарти в тази област. Целта е да се установи дали има законова основа за създаване на съвместен орган за сертификация и по какъв начин подобен орган би способствал за развитието на бизнеса като средство за постигане на конкурентоспособност.

Резултатите от проведеното проучване посредством анкети показват, че икономическите оператори от област Хасково като цяло смятат, че създаването на общ орган за сертификация ще допринесе за развитието на предприемачеството в трансграничния регион Родопи-Хасково.

От друга страна, фактът, че на територията на Хасковска област голяма част от фирмите осъществяват икономическата си дейност в сектора на търговията на дребно, обяснява слабия интерес към продуктовото сертифициране в доброволната област и обуславя липсата на развита инфраструктура по качеството на територията на областта.

Хармонизирани стандарти, които основно се прилагат в региона са свързани с необходимостта от деклариране на съответствието на предлаганите продукти със съществените изисквания за безопасност, въведени с наредби по силата на Закона за техническите изисквания към продуктите и Закона за медицинските изделия.

По отношение на знаците за маркировка и съответствие, свързани с оценка на съответствието на съставните елементи и подсистеми за оперативна съвместимост, проучването установи, че малка част от икономическите оператори прилагат стандарти и технически спецификации, косвено съотносими към Трансевропейската конвенционална и високоскоростна железопътна система. В основни линии това са задължителни изисквания, свързани с общата безопасност на продуктите, условията на труд и околна среда.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

2. Изследване на българското законодателство по отношение на сертификацията – приложимо при оценката на съответствието за оперативна съвместимост и безопасност на елементите и системите на железопътната инфраструктура

2.1. Ролята на стандартизацията и значението на стандартите. Български институт за стандартизация (БИС)

Дейността по сертификацията или оценяване на съответствието е пряко свързана с международните, европейските или националните стандарти. Нещо повече, стандартите са основа за извършване оценяване на съответствието и са подходящи за използване от всички заинтересувани страни, в т.ч. оценяване и доказване на съответствието както от производителя (декларация за съответствие), така и от трета независима страна (орган за сертификация).

Стандартизацията играе важна роля за интегрирането на икономиката ни в единния европейски пазар и за свободното движение на хора, стоки и капитали. Чрез уеднаквяване на изискванията към продуктите, условията за производство и процедурите за оценяване на съответствието се постига свободното движение на стоките в единния европейски пазар.

Дейността по стандартизация включва процесите на разработване, одобряване, издаване и прилагане на стандартите, като се спазват общопризнатите основни принципи и правила за работа на стандартизацията. Стандартите се разработват и публикуват в интерес на обществото и представляват мощно средство за информация и взаимно разбиране между партньори.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

В условията на развиваща се пазарна икономика и във връзка с членството на България в ЕС, дейността по стандартизация играе все по-голяма роля за фирмите, производствените предприятия, научните среди, правителствените и неправителствените организации, лабораториите, органите за сертификация и контрол, като се отчитат значението на стандартите за производството, търговията и услугите, оценяването на съответствието и сертификацията, внедряването на постиженията на науката и техниката и подкрепата на законодателството.

В контекста на европейското членство на България, при разработване на европейските стандарти, участниците от българска страна трябва да представят чрез националното становище българските интереси. В тази насока голяма е ролята, която Българският институт за стандартизация трябва да играе при участието си в разработването на тези стандарти, за осигуряване на достъпа до тях и подпомагане използването им от индустрията и другите потребители.

Българският институт за стандартизация (БИС) е националният орган за стандартизация в Република България. БИС е демократична обществено-правна организация, в която членуват всички заинтересовани от дейността по стандартизация фирми, организации и институции. Върховен орган е Общото събрание, което избира членовете на Управителния съвет измежду представителите на членовете на БИС. Като самостоятелна институция БИС работи за обществена полза и не разпределя печалба.

Българският институт за стандартизация осъществява своята дейност въз основа на законите, устава и правила за работа по националната стандартизация.

В края на 2011 г. в БИС членуват общо 356 организации. От тях 14 са корпоративни членове, 314 са със статут на активно членство, 24 имат статут на наблюдатели, 4 организации са със статут на смесено членство – активно и като наблюдатели.

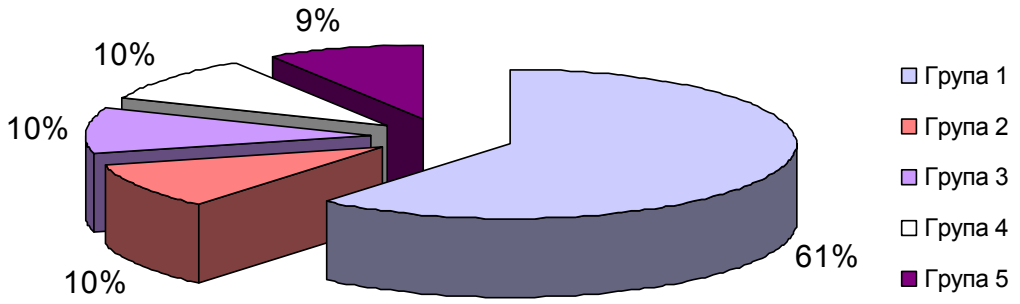
Разпределението им по групи е представено в следната таблица и графика:

		2011	
Група	Вид организация	Брой	%
Група 1	Сдружение на работодатели, браншови камари, производители, търговци	218	61
Група 2	Администрация на изпълнителната власт	36	10
Група 3	Научни организации, институти, висши училища	37	10
Група 4	Органи за оценяване на съответствието	35	10
Група 5	Сдружения, професионални организации, съюзи	30	9
Общо:		356	100

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

Организации – членове на БИС за 2011 г.

Членовете на БИС участват в работата по стандартизация със своите експерти в 74 технически комитети (ТК) и 14 експертни работни групи (ЕРГ).

БИС представлява Република България в международните (ISO, IEC) и европейските (CEN, CENELEC) организации за стандартизация. През 2011 г. БИС беше избран за член на Съвета на Международната организация за стандартизация (ISO).

Предвид европейското членство на България, дейността на БИС трябва да е в съответствие с европейските ценности. Разработването на европейските стандарти в подкрепа на политиката на Европейския съюз за свободно движение на стоки, хора и капитали, т.нар. Нов подход, е една от основните цели на европейската стандартизационна система. Изключително голямо е значението на използването на хармонизираните европейски стандарти в подкрепа на европейското право, доказало своята ефективност и ефикасност.

Гарантирането на достъпа до европейския и международен пазар, качеството и безопасността на продуктите и услугите е пряко свързано с повишаване на разбирането от страна на производителите, търговците и потребителите за необходимостта от прилагането на стандартите (независимо от тяхната доброволност) и оценяване на съответствието. В това отношение от голяма важност е приоритетното разработване на български стандарти, свързани с дейностите по оценяване на съответствието и участието на БИС в разработването на хармонизираните европейски стандарти.

Дейността по стандартизация в областта на управление на качеството и оценяване на съответствието се осъществява от Технически комитет по стандартизация БИС/ТК-34 „Управление на качеството и оценяване на съответствието", чиято област на действие е:

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

"Управление и осигуряване на качеството, системи за управление на качеството, одит на системи за управление, критерии за квалификацията на одиторите, оценяване на съответствието, критерии за органи извършващи оценяване на съответствието".

Техническият комитет ТС-34 е създаден в съответствие с дейността на следните международни технически комитети: CEN/SS F20 "Осигуряване на качеството„; CEN/CLC/TC 1 „Критерии за органи за оценка на съответствието"; ISO/TC 176" Управление на качеството и осигуряване на качеството"; ASD/QUAL" Качество"; ISO/CASCO"Комитет за оценка на съответствието".

Дейността по стандартизация в областта на железопътния транспорт се осъществява от техническия комитет по стандартизация БИС/ТК 70 „Железопътен транспорт", чиято област на действие е: стандарти в областта на железопътната инфраструктура и дейностите, свързани с нейната експлоатация; товарни и комбинирани превози; подвижен железопътен състав, трамваен и метрополитенов състав и предназначените за тях детайли, възли и системи; технически обекти и съоръжения на градски транспорт и промишлен железопътен транспорт; дейности, свързани с железопътната промишленост; терминология, техника на безопасност и методи за изпитване.

Технически комитет ТК-70 „ Железопътен транспорт" е в съответствие с дейността на следните технически комитети на IEC, CEN и CENELEC:
CEN/TC 256 "Железопътна техника"; CLC/SC/9XA „Системи за съобщения, сигнализация, и обработка на данни"; CLC/SC/9XB "Електромеханични материали за подвижен състав"; CLC/SC/9XC „Електроснабдяване и заземяване на оборудване за обществен транспорт и спомагателна апаратура"; CLC/SC/9X „Електрическа и електронна техника за железопътен транспорт"; IEC/TC/9 „Електрически съоръжения за железопътен транспорт".

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

2.2. Организации в България свързани с инфраструктурата по качество

2.2.1. Държавна агенция за метрологичен и технически надзор

Сред организациите на национално ниво, които са свързани с инфраструктурата по качество е Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.
Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) е държавен надзорен орган.

ДАМТН провежда национална политика в областта на:

- ⇨ надзор на пуснати на пазара и/или в действие продукти, попадащи в обхвата над 25 директиви от Нов подход;
- ⇨ технически надзор на съоръженията с повишена опасност;
- ⇨ контрол на качеството на течните горива;
- ⇨ метрологичен надзор;
- ⇨ оправомощаване и надзор на органи, извършващи оценяване на съответствието на продукти, попадащи в обхвата на директиви от Нов подход.

Дейността на ДАМТН се регламентира със следните 9 закона:

- Закон за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП),
- Закон за защита на потребителите (ЗЗП),
- Закон за опазване на околната среда (ЗООС),
- Закон за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ),
- Закон за измерванията (ЗИ),
- Закон за автомобилните превози (ЗАвП),
- Закон за управление на отпадъците (ЗУО),
- Закон за медицинските изделия (ЗМИ),
- Закон за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ).
- Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

ДАМТН участва в работата на европейски и международни организации, в проекти и инициативи, които целят постигане на взаимно доверие и подобряване на сътрудничеството между компетентните органи на държавите членки в областта на надзора на пазара, техническия надзор и нотифицирането на органи за оценяване на съответствието.

Дейността по издаване на разрешения за оценяване на съответствието на ДАМТН е насочена към постигане целите на Закона за техническите изисквания към продуктите и Закона за медицинските изделия (ЗМИ) и свързаните с тях наредби за съществените изисквания и оценяване на съответствието, както и осигуряване на българските производители на свободен достъп до единния европейски пазар чрез възможността за ползване на услугите на българските нотифицирани органи.

Експертите от ДАМТН изпълняват всички дейности, свързани с проверка, оценка, нотификация, издаване на разрешения на органи за оценяване на съответствието и поддържане на нотификацията, което се осъществява чрез надзорни проверки за спазване на условията за нотификация, проверки по писмени сигнали за констатирани нарушения.

В качеството си на национален нотифициращ орган ДАМТН изпълнява своите функции и осигурява доверие у Европейската комисия и страните членки при оценката, нотификацията и надзора на българските нотифицирани органи, които са равнопоставени на нотифицираните органи на страните – членки на ЕС.

В България успешно работят 40 български нотифицирани органи в обхвата на 18 директиви, като осигуряват на българските производители свободен достъп до единния европейски пазар.

Група	Директива	Брой нотифицирани органи	%
Група 1	89/106/ЕЕС Строителни продукти	22	35%
Група 2	95/16/ЕС Асансьори	5	8%
Група 3	97/23/ЕС Съоръжения под налягане	5	8%
Група 4	2009/105/ЕС Обикновени съдове под налягане	4	6%
Група 5	2006/42/ЕС Машини	3	5%
Група 6	2006/95/ЕС Съоръжения за ниско напрежение	3	5%
Група 7	2009/142/ЕС Устройства, изгарящи газообразни горива	3	5%

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

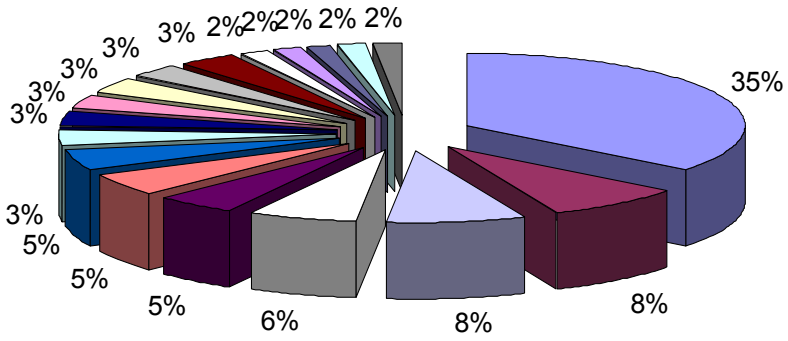
The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

Група 8	99/5/ЕС Радио- и телекомуникационни крайни устройства и взаимното признаване на тяхното съответствие	2	3%
Група 9	2000/14/ЕС Излъчван шум от машини и съоръжения, които работят на открито	2	3%
Група 10	2004/108/ЕС Електромагнитна съвместимост	2	3%
Група 11	2009/23/ЕС Везни с неавтоматично действие	2	3%
Група 12	2009/48/ЕС Безопасност на играчките	2	3%
Група 13	2010/35/EU Транспортируеми съоръжения под налягане	2	3%
Група 14	93/15/ЕЕС Експлозиви за гражданска употреба	1	2%
Група 15	94/9/ЕС Съоръжения за потенциално експлозивна атмосфера	1	2%
Група 16	2000/9/ЕС Инсталации за въжени линии за превоз на пътници	1	2%
Група 17	2004/22/ЕС Средства за измерване	1	2%
Група 18	2008/57/ЕС Оперативната съвместимост на железопътната система в рамките на Общността	1	2%

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

Нотифицирани органи в България по директиви от Нов подход
Дял %, 2012 г.

- 89/106/EEC Строителни продукти
- 95/16/EC Асансьори
- 97/23/EC Съоръжения под налягане
- 2009/105/EC Обикновени съдове под налягане
- 2006/42/EC Машини
- 2006/95/EC Съоръжения за ниско напрежение
- 2009/142/EC Устройства, изгарящи газообразни горива
- 99/5/EC Радио- и телекомуникационни крайни устройства и взаимното признаване на тяхното съответствие
- 2000/14/EC Излъчван шум от машини и съоръжения, които работят на открито
- 2004/108/EC Електромагнитна съвместимост
- 2009/23/EC Везни с неавтоматично действие
- 2009/48/EC Безопасност на играчките
- 2010/35/EU Транспортируеми съоръжения под налягане
- 93/15/EEC Експлозиви за гражданска употреба
- 94/9/EC Съоръжения за потенциално експлозивна атмосфера
- 2000/9/EC Инсталации за въжени линии за превоз на пътници
- 2004/22/EC Средства за измерване
- 2008/57/EC Оперативната съвместимост на железопътната система в рамките на Общността

В качеството си на национален нотифициращ орган ДАМТН нотифицира българските органи за оценяване на съответствието по директивите от Нов подход.

Изключение прави Директива 89/106/ЕЕС Строителни продукти, за която нотифициращият орган в България е Министерството на регионалното развитие и благоустройството, както и Директива 2008/57/ЕС Оперативна съвместимост на железопътната система в рамките на Общността, по която нотификацията се извършва от Изпълнителна агенция „Железопътна администрация".

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

2.2.2. Надзор на пазара

Надзорът на пазара в Република България се извършва, за да се осигури съответствието на продуктите, пуснати на пазара и/или пуснати в действие, с изискванията на закона и на наредбите за съществени изисквания (които въвеждат Директивите от Нов подход) по чл. 7 от Закона за техническите изисквания към продуктите.

Надзорът на пазара е въвел изискванията на съгласно изискванията на Регламент 765/2008 и се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор чрез органите за надзор на пазара от държавната агенция.

За строителните продукти надзорът на пазара се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор съвместно с министъра на регионалното развитие и благоустройството.
Надзорът на пазара за медицинските изделия се осъществява по реда на отделен закон.
За крайните електронни съобщителни устройства и радиосъоръжения надзорът на пазара се осъществява от Комисията за регулиране на съобщенията съвместно с председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

Надзорът на пазара включва наблюдение, проверка за наличието на маркировка за съответствие, допълнителна маркировка и на инструкция и/или указание за употреба на български език, когато те се изискват от наредбите по чл. 7 от Закона за техническите изисквания към продуктите.

Органите за надзор на пазара извършват наблюдението и проверките:
1. В търговските обекти и другите места за съхраняване и представяне на пуснатите на пазара продукти;
2. В производствените, складовите и търговските помещения, където продуктите се пускат в действие или се използват съгласно предназначението им;
3. На панаирите, изложбите и демонстрациите

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

2.2.3. Български институт по метрология

Българският институт по метрология (БИМ), съгласно Закона за изменение и допълнение на Закона за измерванията и Устройствения правилник (РМС No. 109/08.05.2006, ДВ, бр. 40/16.05.2006 г.), е държавен независим орган към Министерския съвет.

БИМ осъществява дейности, включващи:

- създаване, поддържане и усъвършенстване на националните еталони на Република България;
- организиране на изграждането и развитието на националната система за сертифицирани сравнителни материали;
- осигуряване на проследимостта на измерванията в страната чрез калибриране;
- извършване на метрологичен контрол на средствата за измерване – изпитване за одобряване на типа, първоначални и последващи проверки и метрологична експертиза на средства за измерване.

Като друга основна част от дейността си, БИМ подпомага органите на държавната власт при осъществяване на техните правомощия по въпроси, свързани с измерванията. Освен това, провежда метрологични изследвания и предоставя услуги, свързани с измерванията в области от обществен, научен и икономически интерес. Институтът провежда дейности, свързани с международното признаване на резултатите от измерванията, извършвани в Република България. Осъществява обучения и консултации по метрологични въпроси.

Стратегически цели на БИМ:

- Да осигурява проследимост на измерванията до международни еталони и еталони на други национални метрологични институти, членове на Конвенцията за метъра и международно признаване на издаваните сертификати за измервания.

- Да разпространява единиците от националните и изходни еталони до еталони от по-ниски нива на точност и средства за измерване.

- Да предоставя услуги, които гарантират прилагането на законодателството в областта на измерванията, оценяване на съответствието, метрологичния контрол, като по този начин гарантира ефикасното функциониране на националната инфраструктура по качеството и защитата на потребителите.

- Да предоставя метрологични знания и опит чрез провеждане на курсове за обучение и консултации за представители на индустрията в подкрепа на конкурентноспособността.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

БИМ е нотифициран орган за оценяване на съответствието на везни с неавтоматично действие, както и предоставя услугата изпитване на продукти за електромагнитна съвместимост в изпълнение на ЗТИП.

БИМ е структуриран в три дирекции: две специализирани в метрологични дейности - Главна дирекция „Национален център по метрология" (ГД НЦМ) и Главна дирекция „Мерки и измервателни уреди" (ГД МИУ) и дирекция „Обща администрация" (Д ОА). ГД НЦМ е натоварена с дейности основно в областта на научната метрология. ГД МИУ има 6 регионални отдела, които изпълняват предимно дейности по законова метрология на територията на цялата страна.

2.2.4. Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация"

Изпълнителна Агенция "Българска служба за акредитация" (ИА БСА) е националният орган по акредитация в България в съответствие с Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти.

Агенцията е юридическо лице към министъра на икономиката, енергетиката и туризма, чиято издръжка се формира от бюджетни средства и от приходи от собствена дейност. ИА БСА е единственият орган в Република България, който има право да извършва акредитация на органи за оценяване на съответствието. Целта на акредитацията е да предостави официално удостоверение за техническата компетентност на органите, да извършват дейности по оценяване на съответствието.

Агенцията работи на основата на законите на страната, включително и на закона за националната акредитация на органи за оценяване на съответствието, както и на стандартите от серията БДС EN 45000, ISO/IEC 17000, Ръководства на EA и ISO/IEC.

Орган за управление на агенцията е изпълнителният директор, който при изпълнение на дейността си се подпомага от Съвет по акредитация, който е постоянно действащ орган и се състои от 26 члена.

ИА БСА акредитира:

- ⇨ лаборатории за изпитване и лаборатории за калибриране;
- ⇨ органи по сертификация на продукти, на персонал и на системи за управление;
- ⇨ органи за контрол;
- ⇨ проверяващи по околна среда; верификационни органи

Агенцията води публичен регистър на лицата с предоставена, ограничена, временно ограничена, спряна или отнета акредитация.
При открита процедура за акредитация се извършва оценяване, което включва предварително проучване от водещия оценител, целящо да

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

определи дали лицето, подало заявление за акредитация, е документирало изпълнението на изискванията и процедурите за акредитация на агенцията. Сертификатът за акредитация удостоверява компетентността на акредитираните лица да извършват дейности по оценяване на съответствието и се издава за срок 4 години.

При установяване, че лицето не отговаря на изискванията за акредитация и процедурите за акредитация на агенцията, изпълнителният директор на агенцията, след представяне на писмено становище на съответната комисия по акредитация, отказва акредитация с мотивирана писмена заповед.
Преакредитацията е последващо потвърждаване на компетентността на акредитирано лице по същия нормативен акт, стандарт или ръководство, определени в издадения сертификат за акредитация.

Обективността и безпристрастността на решенията за акредитация се гарантират от Комисията по акредитация и Комисията по възражения в системата на ИА БСА.

ИА БСА разработва и възприема редица правила, норми, процедури, документи и организационни практики за хармонизиране с Европейското право. При извършване на дейността си взаимодейства с физически и юридически лица от държавния и неправителствения сектор.

Към агенцията се създават технически комитети по акредитация (ТКА) за отделните области на акредитация, които дават предложения по отношение на техническите изисквания за акредитация и техническите въпроси в процеса по акредитация.

ИА БСА поддържа преки делови отношения и осъществява ползотворно сътрудничество с международни организации и с национални институции от инфраструктурата по качество.

Чрез своята дейност ИА БСА осигурява конкурентноспособността на произвежданите у нас стоки по международните и европейски стандарти за качество и безопасност, като насърчава утвърждаването им на българския и на световния пазар.

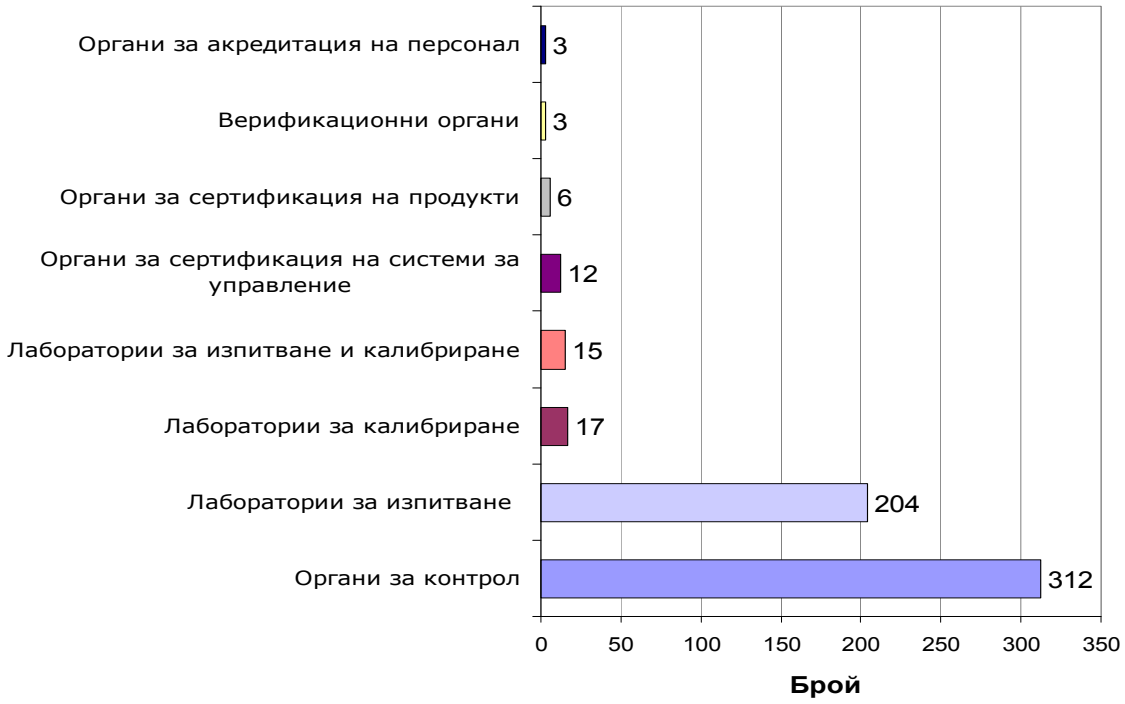
От 2001 г. ИА БСА е пълноправен член на Европейската организация за акредитация (ЕА), като участва в заседанията на Генералната асамблея на ЕА с право на глас. ИА БСА е страна по Многостранно споразумение за взаимно признаване на схемите по акредитация за следните области:

- ⇨ Лаборатории за калибриране;
- ⇨ Лаборатории за изпитване;
- ⇨ Органи за контрол;
- ⇨ Органи за сертификация на продукти;
- ⇨ Органи по сертификация на персонал;
- ⇨ Органи по сертификация на системи за управление.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

Акредитирани органи от ИА БСА в България

2.2.5. Национални сдружения в областта на инфраструктурата по качество

Националните сдружения с нестопанска цел, свързани с инфраструктурата по качесвто в България са:

- Съюз на специалистите по качество в България
- Български съюз на стандартизаторите
- Форум на Нотифицираните органи
- Асоциация на лицата за оценяване съответствието на строителни продукти
- Съюз на метролозите в България
- Сдружение Клуб 9000

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

2.3. Железопътен транспорт. Изпълнителна агенция „Железопътна администрация"

Устойчивото развитие на транспортната инфраструктура е от първостепенна важност. Недостатъчните инвестиции в поддръжката и развитието на инфраструктурата през последните десетилетия и повишеното търсене на транспортни услуги изискват ново и усъвършенствано, дългосрочно планиране на нейното бъдещо развитие. За успешната интеграция в европейската транспортна система е необходима модернизация на съществуващата транспортна инфраструктура.
Недостатъчно развитият капацитет на транспортната система, лошите технически и оперативни параметри на транспортната инфраструктура и ниския пазарен дял на българските железници са основните препятствия и предизвикателства пред развитието на транспортния сектор в Република България.
Политиката на Европейската Комисия предвижда да подкрепя присъединяващите се страни да запазят делът на железопътния транспорт и да подкрепя реформите на железопътната система, основно чрез разделянето на управлението на инфраструктурата от предоставянето на услугата, подобряване на качеството на инфраструктурните им бази и преструктурирането на железопътни компании, подтиквайки ги към по-пазарноориентирано и насочено към потребителите развитие.

В съответствие със Закона за железопътния транспорт, приет през 2000 г., през 2001 г. и 2002 г. е създадена Изпълнителна агенция „Железопътна администрация", а Национална компания „Български държавни железници" е разделена на Национална Компания „Железопътна Инфраструктура" (управляваща железопътната инфраструктура) и на „Български държавни железници" ЕАД (железопътен оператор).

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

Преструктурирането на железопътната транспортна система е извършено в съответствие с европейските стандарти. След разделянето на Национална компания „Български държавни железници", двете нови юридически лица („Български държавни железници" ЕАД – оператор и Национална Компания „Железопътна Инфраструктура" (НК"ЖИ") в качеството си на наследници на Национална компания "Български държавни железници", функционират добре, въвеждайки нова методика на управление, която доведе до намаляване на загубите.

С разпоредбите на Закона за железопътния транспорт и на Постановление No 167/29.06.2001, Изпълнителна агенция „Железопътна администрация" е създадена като юридическо лице на бюджетна издръжка, функциониращо като регулативен орган и национален орган по безопасността. ИА „Железопътна администрация" извършва координация и контрол на дейността в областта на железопътния транспорт.

Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" е орган за контрол по прилагането на Регламент (ЕО) № 1371/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт.

Дейността, структурата, организацията на работа и съставът на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация" се определят с устройствен правилник, приет от Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Изпълнителната агенция "Железопътна администрация":

- Контролира достъпа до железопътната инфраструктура и изпълнението на задълженията за обществени услуги.
- Проверява изпълнението на изискванията за издаване на лицензии и разрешения.
- Събира такси за издаване на лицензиите и разрешенията, както и за издаване на удостоверения за безопасност, документи за правоспособност и за признаване на правоспособност и удостоверения за консултанти по сигурността на превозите на опасни товари, в размер, определен от Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.
- Издава документи за правоспособност на персонала в железопътния транспорт.
- Води регистри и набира статистически данни за дейностите в железопътния транспорт.
- Разработва и предлага на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията проекти на нормативни актове в областта на железопътния транспорт.
- Осъществява контролни функции по този закон, включително по отношение въвеждането в експлоатация на структурни подсистеми на железопътната система.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

- Предлага на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията за одобряване мерки за предотвратяване и преодоляване на последиците от бедствия и аварии, засегнали железопътната инфраструктура.
- Съгласува проектите за пресичане на железопътните линии от железопътната инфраструктура с пътищата от републиканската пътна мрежа, местните пътища, улиците, тръбопроводите, кабелните и въздушните високоволтови и нисковолтови линии и други, както и проектите за свързване на железопътните линии от железопътната инфраструктура.
- Изпълнява и други функции, възложени й със закон или с акт на Министерския съвет.

Издръжката на агенцията се осигурява от бюджета на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията по определена от него бюджетна сметка.

Организационна структура на ИА „Железопътна администрация":

ИА „Железопътна администрация" е нотифициращ орган по Директива 2008/57/ЕС Оперативна съвместимост на железопътната система в рамките на Общността.

В България има само един нотифициран орган – NB 2387 за оценяване съответствието по Директива 2008/57/ЕС, който е с обхват оценяване и проверка на съответствието със съществените изисквания за опертаивна съвместимост на подисистеми „Инфраструктура", „Енергия" и „Контрол, управление и сигнализация". Нотифицираният орган е с местонахождение гр.София.

Основна цел на политиката на оперативна съвместимост е да създаде възможност на трансевропейската железопътна система да позволи безопасно и непрекъснато движение на влаковете, като в същото времере анализира изискванията и определя нивото на изпълнение. За тази цел Европейският парламент и Европейската комисия одобриха

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

през 1996 г. Директива 96/48/ЕС за високоскоростна железопътна система, последвана от Директива 2001/16/ЕС за конвенционаланата железопътна система. Двете директиви бяха модифицирани с директива 2004/50/ЕС, която актуализира разпоредбите на двете директиви във връзка с директивата за безопасност 2004/49/ЕС и ролята на новата Европейска железопътна агенция и постави принципа на оперативната съвместимост на цялата железопътна система, който трябва да се прилага прогресивно, считано от 2008 г. Техническото раздробяване на железопътните мрежи е основна пречка за развитието на този вид транспорт, но с директивите за оперативна съвместимост законодателството на Общността постепенно въвежда задължителни технически и експлоатационни условия чрез техническите спецификации за оперативна съвместимост(ТСОС).

ТСОС са документите, на които трябва да отговаря всяка една подсистема, за да се удовлетворят основните изисквания и да се осигури оперативната съвместимост на железопътната система.

В тази връзка един от основните поднормативни документи в националното законодателство е Наредба № 57 от 9 юни 2004 г. за постигане на оперативна съвместимост на националната железопътна система с железопътната система в рамките на Европейския съюз (загл. изм. - дв, бр. 88 от 2007 г., изм. - дв, бр. 84 от 2010 г., изм. - дв, бр. 5 от 2012 г.)

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

3. Съпоставяне на изискванията между българското и гръцкото законодателство по отношение на създаването, признаването и регистрирането на неправителствен сертифициращ орган

3.1. Организации в Гърция, свързани с инфраструктурата по качество

3.1.1. Национален орган за стандартизация – ELOT

Гръцката организация за стандартизация **ELOT** е създадена като частно юридическо лице с нестопанска цел със Закон 372/76, който бе гласуван единодушно от Парламента на 10 юни 1976 и е публикуван в официалния правителствен вестник на 30 юни 1976 година. Представителната структура на Административния съвет, както и необходимостта за бързо вземане на решения, доведе до първата среща на 1 октомври 1976 г.

През февруари 1977 г., се наема първият кадър от персонала, както се установяват и главните офиси в град Атина.

3.1.1.1. Стандартизация

В Гърция **ELOT** е единственият национален орган, отговорен за разработване, одобряване, публикуване и разпространение на гръцките стандарти. Изработването на стандарти е поверено на Техническите комитети и работни групи на **ELOT**, в които са представени заинтересовани страни както от публичния, така и от частния сектор, с цел да се постигне максимален консенсус между тях.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

В тази рамка, **ELOT** управлява повече от 190 технически комитети и работни групи, в която членуват повече от 1100 изтъкнати гръцки учени.

Законодателството относно регистрацията установява 15-членен Национален Комитет по Стандартизация, който е отговорният консултативен орган за държавата по отношение на стандартизацията. В Националния Комитет по Стандартизация, членовете представляват министерства, научни и професионални органи, както и потребителите.

Членството на **ELOT** и активното участие в европейските и международни дейности по стандартизация и организациите, които ги администрират (ISO и IEC за международната стандартизация, CEN, CENELEC, ETSI, EOTA за европейската стандартизация) водят до международно признаване на гръцките стандарти. Освен това, участието на **ELOT** в тези организации предвижда възможност да се изразят и подкрепят гръцките виждания и интереси, докато чрез приемането на международните и европейски стандарти се постига необходимата съвместимост и прехвърляне на ценно ноу-хау.

3.1.1.2. Сертификация на продукти и системи за управление

В съответствие с постоянната правна рамка, **ELOT** е натоварен с разработването и прилагането на процедурите по сертифициране и системи за управление. В тази връзка, **ELOT** предоставя знаци за съответствие и издава сертификати за съответствие, които обозначават съответствието на продукти, услуги, процеси, дейности, организации, системи, персонал, или комбинация от горепосочените, към изискванията на нормативните документи. Управляващият орган за предоставяне на знаци за съответствие и предоставяне на сертификатите за съответствие е Сертифициращият Съвет на **ELOT**, чиито членове са делегати от представителни сектори на икономиката на Гърция и публичната администрация.
Знаците за съответствие/сертификатите за съответствие, издадени от **ELOT**, в съответствие с изискванията на гръцките и европейските стандарти или други нормативни документи, издадени от европейските организации (CEN / CENELEC / ETSI), се определят като гръцки знаци за съответствие/гръцки сертификатите за съответствие и се предоставят изключително от **ELOT**.

ELOT е единствената сертифицираща организация от Гърция, която участва заедно с националните организации от повече от 30 други страни в Международната сертифицираща мрежа (IQNet). В този контекст, **ELOT** има право да издаде IQNet сертификат заедно със сертификата **ELOT,** осигурявайки по този начин на взаимно признаване и приемане на неговите сертификати по целия свят.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

ELOT е акредитирана от Националната Система за Акредитация (ESYD - Гърция), както и от италианския Акредитационен борд (SINCERT - Италия) за сертифициране на системи за управление. **ELOT** също е акредитирана от ESYD-Гърция за сертифициране на продукти.

Голям брой високо квалифицирани и специализирани оценители допринасят за осъществяването на дейностите по сертифициране.

3.1.1.3. Лаборатории за изпитване

От 1978 г. и с подкрепата на държавата, **ELOT** създава първата лаборатория за изпитване на домакински уреди. В тези години, това е принос към усилията, положени от Гърция, за постепенно изграждане на необходимата инфраструктура от лаборатории и навременно изпълняване на всички предпоставки да стане член на ЕЕС. Понастоящем, са създадени повече лаборатории за покриване на нуждите от изпитване, особено такива, които се основават на разпоредбите на европейските директиви от "нов подход". Протоколите от изпитванията, издадени от лаборатории на **ELOT,** се признават от съответните гръцки власти (особено за надзор на пазара) и всички лаборатории, в Европа и в международен план, които участват заедно с **ELOT** в споразуменията за взаимно признаване.

Към момента към **ELOT** има следните изпитвателни лаборатории, акредитирани от ESYD съгласно изискванията на EN ISO/IEC 17025:

- Лаборатория за ниско напрежение, за изпитване на:
  - Битови уреди
  - Осветителна техника
  - Електрическото оборудване
- Лаборатория за изпитване Кабели за ниско напрежение до 1000V
- Лаборатория за изпитване на детски играчки
- Лаборатория за изпитване на полимери и еластични продукти

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

3.1.1.4. Информационни услуги – обучения

ELOT предоставя информационни услуги по стандартизация, сертификация, изпитване, качество и въпроси, свързани със Законодателство на ЕС, по електронен път или по телефона, поща и др. **ELOT** предоставя специализирана отворени или на място курсове за обучения по теми, свързани със стандартизацията, сертификацията, изпитването, качеството и ЕС законодателство.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

3.1.2. Национален орган за акредитация на Гърция – E.SY.D

Гръцка Система за Акредитация

Гръцката Система за Акредитация SA, съкратено **E.SY.D**, е създадена през 2002 г. и наследява Гръцкия Съвет по Акредитация, който в рамките на същото отличително наименование, работи в рамките на Министерството на регионалното развитие след 1994 г. **E.SY.D** е частно дружество с ограничена отговорност, работи в полза на обществения интерес с отговорност за управлението на системата за акредитация в Гърция. Акционерният капитал на дружеството е уреден от гръцката държава.

Гръцката Система за Акредитация (**E.SY.D**) е определена като Национален Орган по Акредитация на Гърция в съответствие с изискванията на член 4 от Регламент (ЕО) № 765/2008, според който всяка държава-членка определя само един национален орган по акредитация.

Предвижда се обаче, че акции до 40% могат да се прехвърлят на юридически лица, от публичния или частния сектор, с обхват на дейностите, свързани с въпроси за качеството. В рамките на органите на дружеството (Управителния Съвет и Гръцкия Съвет по Акредитация), се предоставя добре балансирано представителство на министерства, научни асоциации, професионални и социални съюзи, за да се гарантира неговата независимост и безпристрастност. **E.SY.D** се поддържа в своите задачи от редица Техническит комитети, членовете на които са експерти в конкретни сектори на промишлеността.

В **E.SY.D** работят външни оценители и експерти. Оценителите са подбрани и обучени според строго определени критерии и процедури и е необходимо да се съобразят със специфичните разпоредби по отношение на тяхната независимост, цялостност и поверителност.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

E.SY.D предоставя акредационни услуги към:

- Лаборатории за изпитване и калибриране;
- Клинични лаборатории;
- Организатори на изпитване за пригодност;
- Органи по сертификация на продукти;
- Органи по сертификация на системи за управление;
- Органи по сертификация на системи за управление на безопастността на храните;
- Органи по сертификация на системи за управление по отношение на околната среда;
- Проверяващи органи по околна среда;
- Органи по сертификация на персонала;
- Органи по сертификация на органични продукти;
- Органи по сертификация на системи за управление здравето и безопасността при работа;
- Органи за контрол на продукти, процеси и инсталации;
- Органи за периодичен контрол на моторни превозни средства;
- Верификационни органи за газови емисии и пасивни къщи.

Акредитирани органи и лаборатории в Гърция – над 150

В съответствие с президентски указ 104/2010 в Гърция нотифицираните органи удостоверяват компетентност чрез акредитация, и след това се нотифицират пред Европейската комисия.

В Гърция има 32 нотифицирани органи по 17 директиви от Нов подход:

	Директива	Брой	%
Група 1	**97/23/EC** Съоръжения под налягане	15	20%
Група 2	**95/16/EC** Асансьори	14	19%
Група 3	**2009/105/EC** Съдове под налягане	10	13%
Група 4	**89/106/EEC** Строителни продукти	8	11%
Група 5	**92/42/EEC** Бойлери за топла вода с течно или газово гориво	6	8%
Група 6	**2006/95/EC** Съоръжения за ниско напрежение	5	7%
Група 7	**2006/42/EC** Машини	4	5%

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

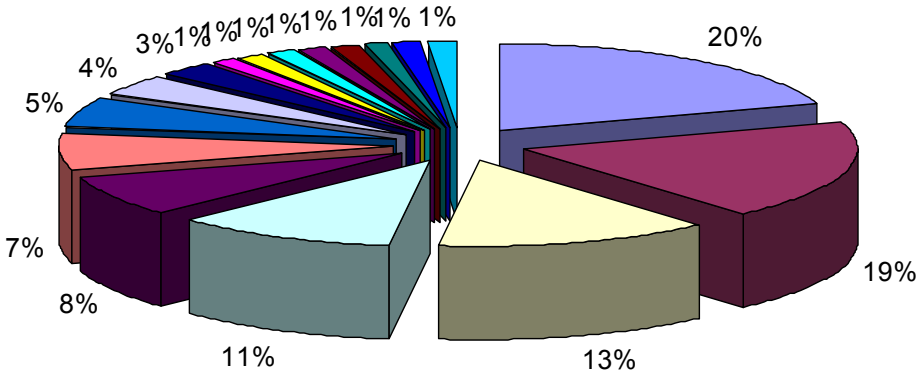
Група 8	**2004/108/EC** Електромагнитна съвместимост	3	4%
Група 9	**2009/142/EC** Устройства, изгарящи газообразни горива	2	3%
Група 10	**89/686/EEC** Лични предпазни средства	1	1%
Група 11	**93/42/EEC** Медицински изделия	1	1%
Група 12	**94/9/EEC** Съоръжения за потенциално експлозивна атмосфера	1	1%
Група 13	**94/25/EC** Плавателни съдове за отдих	1	1%
Група 14	**96/98/EC** Морско оборудване	1	1%
Група 15	**99/5/EC** Радио- и телекомуникационни крайни устройства и взаимното признаване на тяхното съответствие	1	1%
Група 16	**2009/23/EC** Везни с неавтоматично действие	1	1%
Група 17	**2010/35/EU** Транспортируеми съоръжения под налягане	1	1%

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

Нотифицирани органи в Гърция по директиви от Нов подход

Дял %, 2012 г.

- 97/23/ЕС Съоръжения под налягане
- 95/16/ЕС Асансьори
- 2009/105/ЕС Съдове под налягане
- 89/106/ЕЕС Строителни продукти
- 92/42/ЕЕС Бойлери за топла вода с течно или газово гориво
- 2006/95/ЕС Съоръжения за ниско напрежение
- 2006/42/ЕС Машини
- 2004/108/ЕС Електромагнитна съвместимост
- 2009/142/ЕС Устройства, изгарящи газообразни горива
- 89/686/ЕЕС Лични предпазни средства
- 93/42/ЕЕС Медицински изделия
- 94/9/ЕЕС Съоръжения за потенциално експлозивна атмосфера
- 94/25/ЕС Плавателни съдове за отдих
- 96/98/ЕС Морско оборудване
- 99/5/ЕС Радио- и телекомуникационни крайни устройства и взаимното признаване на тяхното съответствие
- 2009/23/ЕС Везни с неавтоматично действие
- 2010/35/EU Транспортируеми съоръжения под налягане

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

Организационна структура на E.SY.D

3.1.3. Надзор на пазара

Гръцка Национална Програма за Надзор на Пазара (NMSP) за 2012 година, съгласно изискванията на Регламент 765/2008. Програмата е изработена от Генералния Секретариат на Индустрията в сътрудничество с всички секторни органи по надзор на пазара.

Избраният подход при надзор на пазара включва едновременно проактивен и реактивен тип на мониторинг. Проактивните дейности включват изработването и реализацията на годишна програма по сектори от съответното звено по надзор на пазара. Реактивните дейности се изпълняват по оплаквания на клиенти. Този подход е сходен на българските дейности по контрол на пазара, които включват **наблюдение на пазара**, отговарящо на проактивните при Гърция, и **проверка на пазара**, отговарящо на реактивните дейности при Гърция.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

Отговорните звена по надзор на пазара в Гърция са следните:

Министерството на Развитието, Конкурентосопсобността и Флота

Министерство на Здравето и Социалната Солидарност

Министерство на Селското Развитие и Храните

Министерство на Инфраструктурата, Транспорта и Мрежите

Министерство на Финансите – Обща Химическа Държавна Лаборатория

Комисия по Националните Телекомуникации и Пощи

Национална Организация по Лекарствата

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

3.2. Железопътен транспорт. Директива 2007/57/ЕС Оперативната съвместимост на железопътната система в рамките на Общността

В Гърция няма нотифициран орган по Директива **2007/57/ЕС Оперативната съвместимост на железопътната система в рамките на Общността.** Адаптирането на гръцкото законодателство на разпоредбите на Директива 2008/57/ЕС е направено с президентски указ 104 (Държавен вестник на Република Гърция А "181/12.10.2010), озаглавен "Хармонизиране на гръцкия Закон за разпоредбите на Директива 2008/57/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно оперативната съвместимост на железопътната система в рамките на Общността, и на Директива 2009/131/ЕС на Комисията от 16 октомври 2009 година за изменение на приложение VII към Директива 2008/57/ЕО.

Президентски указ 104/2010 има за цел установяване на изисквания, които трябва да бъдат изпълнени, така че да се постигне оперативна съвместимост в рамките на железопътната система на Общността в съответствие с разпоредбите на Директива 2004/49/ЕО. Тези изисквания обхващат аспекти на проектиране, изграждане, въвеждане в експлоатация, разширяването, обновяването, експлоатацията и поддръжката на частите на тази система, както и професионалната квалификация и здравословните и безопасни условия на персонала, които допринасят за нейната експлоатация и поддръжка.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

Министерството на безопасността на железопътния транспорт (NSA) е създадено към **Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията** в съответствие с президентски указ 160 (Официален вестник на Република Гърция А "201/23.08.2007) , член 15, под ръководството на Дирекция Товарен транспорт към министерството. **Министерството на безопасността на железопътния транспорт** съблюдава безопасността на железопътния транспорт и неговото непрекъснато усъвършенстване, както и задълженията, които произтичат от Директивата за оперативната съвместимост, като се вземат предвид развитието на законодателството на Общността, и научно-техническия прогрес.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

4. Анализ на потребностите и възможността за създаване на общ сертифициращ орган на територията на трансграничния регион Родопи-Хасково

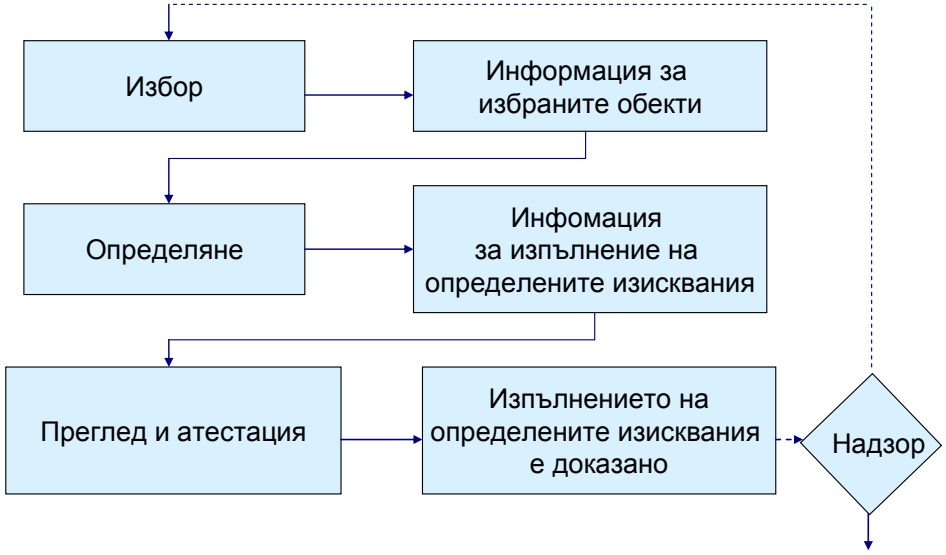
4.1. Оценяване на съответствието и сертификация

Оценяване на съответствието е всяка дейност (изпитване, сертификация и контрол), чиято цел е да се докаже, че даден продукт, процес, услуга, система, лице или орган отговарят на определени изисквания. Тези изисквания, както и процедурите за оценяване на съответствието, методите за изпитване са разработени в международни, европейски или национални стандарти, ръководства или други нормативни документи.
Оценяването на съответствието се осъществява чрез систематично изследване степента на съответствие на даден продукт, процес или услуга. Изискванията могат да бъдат по отношение на безопасност, опазване на здравето и околната среда или по отношение на определени характеристики, свързани с качеството.
Оценяването на съответствието е задължително, когато това е уредено с нормативен акт и е свързано с безопасността и опазване на здравето и околната среда, или доброволно - за доказване на качеството на продукт, процес или услуга.
Целта е потребителите да са сигурни, че продуктите, процесите, услугите или системите са в съответствие с определени изисквания, което ги прави по-добре приети на пазара.
Стандартите предоставят възможност за широко прилагане и признаването им като основа при оценяване на съответствието. Като се отчитат добрите практики, те са подходящи за използване от всички заинтересувани страни, в т.ч. оценяване и доказване на съответствието както от производителя (декларация за съответствие), така и от трета независима страна (орган за сертификация).

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

Функционален подход за оценяване на съответствието

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

4.1-А Приложимост на стандартите за системи за управление към целевите сектори, определени в Анализ 3.1.1

Целеви сектор	ISO 9001	ISO 14001	ISO 18001	ISO 22000	ISO 50001
Селско стопанство	Приложим	Приложим	Приложим	Приложим	Приложим
Хранително-вкусова промишленост	Приложим	Приложим	Приложим	Приложим	Приложим
Строителство	Приложим	Приложим	Приложим	Приложим	Приложим
Текстил	Приложим	Приложим	Приложим	Приложим	Приложим

Акредитирани органи по сертификация на системи за управление в България.

№	Сертифициран орган	Акредитиран от	Селско стопанство	Хранително-вкусова промишленост	Строител-ство	Текстил
1	Орган по сертификация на системи за управление при СЖС България ЕООД	ИА БСА По ISO 9001; ISO 14001; BS OHSAS 18001; ISO/IEC 27001.	✓	✓	✓	✓
2	Орган по сертификация на системи за управление при Джи Си Ес България ООД	ИА БСА По ISO 9001; ISO 14001; BS OHSAS 18001; ISO/IEC 27001; ISO 22000.	✓	✓	✓	✓
3	Орган по сертификация на системи за управление при Сертификация ЕАД	ИА БСА По ISO 9001; ISO 14001; BS OHSAS 18001; ISO 22000.	✓	✓	✓	✓
4	Орган по сертификация на системи за управление при Тюф Норд България ЕООД	ИА БСА по ISO 9001; ISO 14001; BS OHSAS 18001;	✓	✓	✓	✓

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

5	Орган по сертификация на системи за управление при ОТС ООД	ИА БСА по ISO 9001	✓	✓	✓	✓
6	Орган по сертификация на системи за управление при Тюф Рейнланд България ЕООД	ИА БСА по ISO 9001; ISO 14001; BS OHSAS 18001; ISO 22000.	✓	✓	✓	✓
7	Орган по сертификация на системи за управление при Международна асоциация по качество ЕООД	ИА БСА по ISO 9001	✓	✓	✓	✓
8	Орган по сертификация на системи за управление при Ай Кю Серт ООД	ИА БСА По ISO 9001; ISO 14001; BS OHSAS 18001.	✓	✓	✓	✓
9	Орган по сертификация на системи при Си Ес Би ЕООД	ИА БСА по ISO 9001; ISO 14001; BS OHSAS 18001.	✓	✓	✓	✓
10	Орган по сертификация на системи за управление при Център за Изпитване и Европейска Сертификация ЕООД	ИА БСА по ISO 9001; ISO 14001; BS OHSAS 18001.	✓	✓	✓	✓
11	Орган по сертификация на системи за управление при Ен Джи Ен ООД	ИА БСА по ISO 9001; ISO 14001; BS OHSAS 18001.	✓	✓	✓	✓
12	Орган по сертификация на системи за управление при Дедал - оценяване и сертификация	ИА БСА по ISO 9001	✓	✓	✓	✓

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

	ООД					
13	Орган по сертификация на системи за управление при Верификация ЕООД	ИА БСА по ISO 9001; ISO 14001; BS OHSAS 18001.	✓	✓	✓	✓

Пълният обхват на акредитирани дейности на българските органи за сертификация на системи за управление, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД 2008) / NACE Codes е публикуван на сайта на ИА БСА.

4.1-Б. Приложимост на задължителната CE маркировка, отнасяща се за целевите сектори, определени в Анализ 3.1.1

Съгласно Директива 89/106/ЕЕС, която след 1 юли 2013 г. ще бъде замена от Регламент (ЕС) №305/2011 на Европейския парламент на Съвета за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти CE маркировката е задължителна за целевия сектор **Строителство**.

Нотифицирани органи по Директива 89/106/ЕЕС в България

No	Body type/НО	Name/Наименование
1	NB 1814	"BULGARKONTROLA" S.A. - Conformity Assessment Directorate
2	NB 1853	"TÜV Rheinland Bulgaria" Ltd.
3	NB 1857	OTC Ltd.
4	NB 1871	CENTER FOR TESTING AND EUROPEAN CERTIFICATION Ltd. – Stara Zagora
5	NB 1879	Kontrol 94 Ltd.
6	NB 1888	"NJN" Ltd., Haskovo
7	NB 1922	"Dedal – Attestation and Certification" Ltd.
8	NB 1938	Institute of Mechanics - BAS
9	NB 1950	RESEARCH INSTITUTE OF BUILDING MATERIALS
10	NB 1993	STROYCONTROL 2003 LTD
11	NB 1999	Termotest Consult
12	NB 2032	Building Research Institute
13	NB 2033	Termolab Ltd.
14	NB 2069	Independent Construction Laboratory "Infrastructura"
15	NB 2079	EUROBULCERT Ltd.
16	NB 2085	EUROTEST – CONTROL
17	NB 2096	"CONTROL" Ltd., Haskovo

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

Пълният обхват на нотификация на българските нотифицирани органи е публикуван на сайта на Информационната система на ЕК – NANDO.

4.1-В. Приложимост на OEKO-TEX® Standard 100 в целевите сектори, определени в Анализ 3.1.1

OEKO-TEX® Standard 100 се прилага единствено в целевия сектор Текстил.

Акредитирани органи за оценяване на съответствието (изпитвателни лаборатории) в България в целеви сектор Текстил са:

- Изпитвателна лаборатория при Текс Контрол ЕООД, гр.Габрово
- Изпитвателна лаборатория по текстил и багрила ПРИ ХТМУ, гр.София
- Лаборатория кожи и изделия от кожи при Несмашинженеринг ЕООД, гр.София

Пълният обхват на акредитация на българските органи за оценяване съответствието (изпитвателни лаборатории) е публикуван на официалния сайт на националния орган по акредитация ИА БСА.

4.1-Г. Акредитирани органи в България за целеви сектор Селско стопанство, съгласно изискванията на Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007 относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти

- Орган за сертификация на продукти при Балкан Биосерт ООД, гр.Пловдив

- Орган по сертификация на продукти Кю Сертификейшън при Кю Сертификейшън АД, гр.Пловдив

В България има 12 акредитирани лаборатории за изпитване в целеви сектор селско стопанство.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

4.2. Страни в процеса на оценяване на съответствието и сертификацията

Съществуват четири страни, включени в процеса на оценяване на съответствието:

1. Потребители/ползватели/купувачи:
   Закупуване и използване на продукта
2. Производители/доставчици:
   Маркиране на собствения продукт/маркиране на продуктите, които се предоставят на пазара
3. Органи за оценяване на съответствието/органи за сертификация:
   Деклариране, че продуктите са в съответствие със стандарт /спецификация/ знак за лиценз
4. Органи за акредитация:
   Оценяване и признаване на компетентността на органите за оценяване на съответствието/органите за сертификация.

Органите за акредитация в Европа(включително и Българския и Гръцкия орган за акредитация) оценяват органите за сертификация въз основа на стандарт EN 45011, Ръководствата на ISO Guide 61 и Guide 65(EN ISO 17065-е в проект) и EN17021.

ИА БСА и Гръцката Система за Акредитация (E.SY.D) са пълноправни членове на Европейската организация за акредитация

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

4.3. Оценка на резултатите от проучването

Практиката показва, че предписанията, дадени в спецификациите или стандартите, често не се познават. Основно значение за доверието към продукта и за неговото приемане има самата „CE" маркировка.
Наличието на „CE" маркировката върху продукта е доказателство за съответствие с директива, даден стандарт или спецификация.

В някои отношения маркировките за съответствие се възприемат като търговски марки, дори като нещо повече от търговската марка. Те са създадени единствено, за да бъдат от полза за потребителите и нямат никаква рекламна цел.

Само част от цялата гама маркировки за съответствие, съществуващи в момента, са успешни и повечето от тях са създадени и се управляват от организации с нестопанска цел. В тази връзка, ако такава обща организация или орган бъдат основани и функционират на територията на трансграничния регион Родопи-Хасково, то тяхната дейност би трябвало да е обусловена от реалната необходимост на бизнеса в региона от маркировка за съответствие.

Въпреки, че анкетираните предприятия от областта са позитивно настроени към създаването на общ орган за оценяване на съответствието, на този етап те не нямат особена необходимост от съществуването на сертифициращ орган в област оперативна съвместимост.

По-скоро, в резултат на проведеното проучване се оформи мнение от страна на икономическите оператори от трансграничния регион Родопи-Хасково да бъде създаден независим общ орган на доброволна основа, който да изгради схема за сертификация в сферата на услугите за присъждане на знак за качеството на лоялния бизнес. Този общ сертифициращ орган да бъде независим и равнопоставен по отношение на структура и участие на експерти от признати неправителствени организации от двете страни при отсъствие на конфликт на интереси.

Сертифициращият орган за оценяване съответствието в доброволна област трябва да изгради и обяви схема за сертификация с цел присъждане на знак за лоялен бизнес. Целта е да се стимулират и подобрят добрите практики за лоялност в бизнеса, за да се засили предприемачеството и доверието като средство за постигане на конкурентоспособност. Чрез създаване на знак за лоялен бизнес ще се промотират коректността, лоялността и добрите бизнес практики и ще се популяризират общи стандарти за качество за подобряване на бизнес резултатите и бизнес възможностите в региона.

Знакът за лоялен бизнес не би трябвало да се отнася към:

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

- ⇨ Правителствени органи, местни органи за самоуправление и органи на бюджетна издръжка.
- ⇨ Стопански субекти опериращи в условията на монопол на пазара;
- ⇨ Физически и юридически лица предлагащи – правни услуги,
- ⇨ Счетоводни услуги, хазарт и други дейности свързани с лицензионни и разрешителни режими, осъществявани под контрола на държавни органи

Проект на документа, който представя идеята за създаване на схема и процедура за връчване на знак за лоялен бизнес са приложени към основния Доклад.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

5. Анализ на потребностите и възможността за създаване на територията на трансграничния регион Родопи-Хасково на общ орган за сертификация на продукти и системи за управление на качеството, съгласно приложимите два модула за оценка на съответствието на елементи и системи за оперативна съвместимост на железопътната инфраструктура по Директива 2008/57/ЕО

По отношение на железопътната инфраструктура, развитието на транспортната система е част от произтичащия необратим процес на преструктуриране на националната икономика през последните години и се базира на опита на страните от ЕС, принципите на пазарната икономика, либерализирания пазар и свободната конкуренция.

Транспортният пазар поставя повишени изисквания към железопътната инфраструктура. Модернизацията на инфраструктурата трябва да бъде насочена към подобряване и увеличаване на технико-експлоатационните параметри на железния път, контактната мрежа, съобщителната и осигурителната техника по Общоевропейските транспортни коридори, преминаващи през България.

Инвестициите са най-динамичният фактор за развитието на икономиката и обществото. Добре дефинираните, правилно планирани и съобразени с времето на реализиране и осигурени с необходимото финансиране инвестиции със сигурност водят до добри крайни резултати.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

Следователно Модернизирането и оптимизирането на основната железопътна мрежа на Република България, както и на други национални транспортни трасета е важна стъпка за повишаване на ефективността и конкурентноспособността на железопътния транспорт в България и подобряване на връзките на страната със съседните държави, в това число и с Гърция.

Основните приоритети на дългосрочната програма за Развитие на българската железопътна инфраструктура са:

- Развитие железопътната инфраструктура на страната, като интегрална част от Транс-Европейската мрежа;
- Управление движението на влаковете с нови технологии, позволяващи достъп на европейски превозвачи и осигуряване на условия за лоялна конкуренция между тях;
- Трансформиране мрежата на страната в конкурентноспособен и ефективен транспортен мост между страните от Западна и Централна Европа и страните от Средния и Далечния Изток, а също и по оста Север-Юг между Балтийско и Адриатическо море;
- Възстановяване и модернизиране съществуващата железопътна инфраструктура в съответствие с изискванията на ТСОС, като страна-член на Европейската Общност и на НАТО;
- Развитие на безопасни за околната среда железопътни транспортни схеми и технологии за товарни и пътнически превози;
- Създаване на подходящи условия за устойчив ръст на превозите при енергийна ефективност;
- Развитие на железопътната инфраструктура чрез модернизация и електрификация на железопътния транспорт в основните бизнес направления за страната;
- Подпомагане, стимулиране и ускоряване развитието на комбинирания транспорт;
- Развитие и внедряване на високо технологични схеми за ефективно управление на влаковото движение, гарантиращи висока степен на безопасност и оперативна съвместимост по правилата и стандартите на ЕС. Разширяване прилагането на ИТ, базирани на високоскоростни оптични и GSM-R мрежи за предаване на данни;
- Ефективно и пълно усвояване на средствата от Структурните и Кохезионния фондове;

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

- ⇨ Подобряването на железопътната инфраструктура ще бъде фокусирано върху постигането на стандартите за качество на ЕС и осигуряване на взаимодействие чрез планирани инвестиции и по-специално:
  - Повишаване продуктивността на инфраструктурата;
  - Намаляване на разходите (съответно намаляване на таксите за ползване на инфраструктура);
  - Намаляване на времето необходимо за преминаване на границите;
  - Подобряване на атрактивността на железопътните гари;
  - Въвеждане на подходяща инфраструктура и условия за комбиниран транспорт по отношение на товарните превози;
  - Поддържане на висок стандарт на качество във връзка с безопасността на железопътната мрежа.

Целта на тези приоритети е изграждане и развитие на ключовите транспортни инфраструктурни връзки от национално, трансгранично и европейско значение и постигане на необходимата оперативна съвместимост на основните железопътни артерии с трансевропейската железопътна система, както и свързване на основната жп мрежа на България с тази на съседните страни.
Всичко това ще доведе до увеличаване на проектната скорост и съкращаване на времето за пътуване.

Подобряването на железопътната инфраструктура ще бъде фокусирано върху постигането на стандартите за качество на ЕС и осигуряване на взаимодействие чрез планирани инвестиции и по-специално:

- Повишаване продуктивността на инфраструктурата;
- Намаляване на разходите (съответно намаляване на таксите за ползване на инфраструктура);
- Намаляване на времето необходимо за преминаване на границите;
- Подобряване на атрактивността на железопътните гари;
- Въвеждане на подходяща инфраструктура и условия за комбиниран транспорт по отношение на товарните превози;
- Поддържане на висок стандарт на качество във връзка с безопасността на железопътната мрежа.

С наредба № 57 от 9 юни 2004 г. за постигане на оперативна съвместимост на националната железопътна система с железопътната система в рамките на европейския съюз се определят:

- Условията за постигане на оперативна съвместимост на националната железопътна система с железопътната система в рамките на Европейския съюз, които трябва да съответстват на разпоредбите за безопасност в железопътния транспорт;Съществените изисквания към съставните елементи на оперативна съвместимост и към подсистемите на железопътната система;

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

- Процедурите за оценяване съответствието и/или годността за употреба на съставните елементи със съществените изисквания към тях;
- Процедурите за проверка на съответствието на подсистемите със съществените изисквания към тях и оперативната им съвместимост;
- Условията и редът за извършване оценяването на съответствието и/или оценяването на годността за употреба на съставните елементи на оперативна съвместимост и за проверката на подсистемите;
- Необходимите документи за удостоверяване на съответствието със съществените изисквания.

Изискванията към съставните елементи и подсистемите на железопътната система целят осигуряване на сигурността и живота на хората и опазване на околната среда. Те се отнасят само до предвидими въздействия.
Съществените изисквания, които влияят върху техническите характеристики на съставните елементи на оперативна съвместимост и подсистемите, са:

1. сигурност;
2. надеждност и годност;
3. опазване здравето на хората;
4. защита на околната среда;
5. техническа съвместимост.

При оценяване на съответствието на съставните елементи се включват дейности, като:

1. вътрешен контрол на проектирането и производството, извършван от производителя;
2. проверка на типа, осъществявана от лице за оценяване, съчетано с извършването на вътрешни контролни действия от производителя;
3. проверка на типа или проектирането, извършвана от лице за оценяване, съчетано с одобряване на продукта от лице за оценяване или система за осигуряване на качеството на продуктите;
4. поединична проверка на проекта и производството от лице за оценяване;
5. одобряване на всеобхватни системи за осигуряване на качеството от лице за оценяване;
6. други дейности.

Процедурите за оценяване се състоят от модули, комбинирани за съответния съставен елемент, съгласно изискванията на ТСОС.
Процедурите за оценяване се прилагат на етапа на проектиране и/или на производство в зависимост от изискванията, предвидени в съответните ТСОС.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

Нормативната рамка в сферата на оперативната съвместимост в двете страни е въведена съгласно изискванията на европейските Директиви и Регламенти в тази област. Определени са насоките за развитие на Българската и Гръцката транспортна политика за железниците.
Междувременно, развитието и глобализацията на транспортния пазар поставят по-високи изисквания към качеството и оперативната съвместимост на железопътната инфраструктура, поради факта, че българската железопътна мрежа е част от Транс-европейската транспортна мрежа.
В България има само един нотифициран орган – NB 2387 за оценяване съответствието по Директива 2008/57/ЕС Оперативната съвместимост на железопътната система в рамките на Общността.
Има и един акредитиран орган за контрол от вида С с обхват за контрол: Контрол на пътнически и товарни вагони, тягов подвижен състав Железопътна инфраструктура.
Двата органа са позиционирани в гр.София. В Гърция няма нотифицирани и акредитирани органи в тази област.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

6. Заключение

По отношение на законодателмата рамка в България и Гърция във връзка със създаването на органи за оценяване на съответствието, законодателството и в двете държави е сходно.
Съгласно чл.4 от Регламент (ЕО) № 765/2008, прилаган пряко във всички държави членки в това число България и Гърция, всяка държава-членка определя само един национален орган по акредитация. В Република България единственият орган, който има право да извършва акредитация на органи за оценяване на съответствието е Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация". В Гърция националният орган по акредитация е Гръцката Система за Акредитация (**E.SY.D**). Разликата между двата органа е в техния правен статут. Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" е дръжавна организация към Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, докато Гръцката Система за Акредитация (**E.SY.D**) е частно дружество с ограничена отговорност. Двете оргнизации предоставят акредитационни услуги на лаборатории за изпитване и лаборатории за калибриране; органи по сертификация на продукти, на персонал и на системи за управление; органи за контрол; проверяващи по околна среда и верификационни органи.

Само акредитирани органи за оценяване на съответствието могат да бъдат определяни да извършват дейности по оценяване на съответствието в области, регулирани от законодателството. В случай на създаване на общ орган за оценяване на съответствието (орган за сертификация на продукти, системи за управление или орган за контрол), за да се ползва с доверие този орган трябва да бъде акредитиран при спазване на изискванията на Регламент (ЕО) № 765/2008

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

Що се отнася до реалните потребности на икономическите оператори от трансграничния регион Родопи-Хасково от общ орган за сертификация на продукти и системи за управление на качеството, съгласно приложимите два модула за оценка на съответствието на елементи и системи за оперативна съвместимост на железопътната инфраструктура по Директива 2008/57/ЕО, проучването показа, че такава необходимост на този етап не е възникнала.
Много малка част от икономическите оператори в трансграничния регион прилагат стандарти и технически спецификации, които косвено имат отношение към Трансевропейската конвенционална и високоскоростна железопътна система. В основни линии това са задължителни изисквания, свързани с общата безопасност на продуктите, условията на труд и околна среда.

Липсата в Гърция на нотифициран и/или акредитиран орган за оценяване съответствието в областта на оперативната съвместимост на железопътната система, както и наличието само на два органа в България – един нотифициран и един акредитиран орган за контрол от вида С, говори за слабото търсене на услуги по оценяване съответствието и контрола в тази област.
На този етап, досега създадените органи в България покриват необходимостите от оценяване на съответствие в областта на оперативната съвместимост на железопътната система. При възникване на такава необходимост, икономическите оператори от региона могат да бъдат стимулирани да получат знак за лоялен бизнес като инструмент, чрез който ще бъдат постигнати подобрения по отношение на повишаване на ефективността и конкурентноспособността, както и за стимулиране на търговския обмен между двете държави.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

ИЗПОЛЗВАНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ

1. Уеб сайт на БИС: http://www.bds-bg.org
2. Уеб сайт на ДАМТН: http://www.damtn.government.bg
3. Уеб сайт на БСА: http://nab-bas.bg/bg
4. Закон за националната стандартизация
5. Годишен отчет на БИС за 2011 г. от сайта на БИС: http://www.bds-bg.org
6. Закон за националната акредитация на органи за оценяване на съответствието (загл. изм. - дв, бр. 41 от 2010 г., в сила от 01.06.2010 г.)
7. Закон за техническите изисквания към продуктите
8. Закон за измерванията
9. Регламент (ЕО) № 765/2008 на европейския парламент и на съвета за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93
10. Уеб сайт на БИМ: http://www.bim.government.bg
11. Уеб сайт на ИА „Железопътна администрация": http://www.iaja.government.bg
12. Уеб сайт на Гръцката организация за стандартизация **ELOT**: http://www.elot.gr/
13. Уеб сайт на Гръцката Система за Акредитация SA, съкратено E.SY.D: http://www.esyd.gr/portal/p/esyd/en/index.jsp
14. Оперативна програма "Транспорт" 2007-2013 (секторна)

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

П Р О Е К Т

за

кодекс на лоялния бизнес

Настоящият кодекс изразява основните принципи на коректност, лоялност, конкурентноспособност и професионализъм.
С този кодекс се установяват основните морални принципи и норми на Добрата практика, стандарти на поведение и обществени отговорности, които налагат етични взаимоотношения.
Кодексът е създаден, като средство за самодисциплина и самоусъвършенстване и цели, чрез спазването му да се подобрят практиките в пограничните райони на България и Гърция, в интерес на бизнеса и на потребителите.
Подписалите настоящия кодекс декларираме, че приемаме дефинираните принципи и ценности, и само при доказаното им спазване ще използваме ***ЗНАКЪТ ЗА КАЧЕСТВО НА ЛОЯЛНИЯ БИЗНЕС***, като лого на продуктите и услугите, които предлагаме.

Настоящият кодекс не се отнася към:

- Правителствени органи, местни органи за самоуправление и органи на бюджетна издръжка.
- Стопански субекти опериращи в условията на монопол на пазара;
- Физически и юридически лица предлагащи – правни услуги, счетоводни услуги, хазарт и други дейности свързани с лицензионни и разрешителни режими, осъществявани под контрола на държавни органи.

Този кодекс е изграден на следните основни принципи и ценности:

I. Лоялност към клиента

Лоялността към клиента се изразява със следното:
- предлаганите продукти, стоки и услуги съответстват на качеството, съдържанието и цената, обявени върху - опаковки, придружителни документи, указания и инструкции за работа, ценоразписи, както и рекламни материали от всякакъв вид;

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries

- обявените гаранционни срокове и срокове на годност са действителни и коректно обявени;
- при основателна рекламация клиентът ще бъде възмезден по избран от него начин.

II. Лоялност към доставчика, подизпълнителя и др. бизнеспартньори

Лоялността към партньорите се изразява чрез:
- Избира партньорските си фирми чрез почтена конкуренция.
- Не злоупотребява с пазарната позиция на Фирмата, за да предизвиква неоправдано поведение или да упражнява неприемливо влияние.
- Работи за установяването на почтени и прозрачни бизнес практики, основани на взаимно доверие и сътрудничество.
- Изплаща своевременно договореното за предоставени по договор материали, суровини, стоки, продукти и услуги, като не просрочва задълженията с повече от 60 дни годишно.

III. Лоялност към наетия персонал

Прилага недискриминационни методи при подбора на кадрите.
Изплаща редовно договореното трудово възнаграждение и не го просрочва повече от 60 дни в годината.

IV. Лоялност към държавата и местното самоуправление

Гарантира, че продуктът или услугата, която предлага отговаря на нормативните документи и е етикетиран и обявен в съответствие със законовите изисквания.
Плаща коректно задълженията си към държавата и общините и не ги просрочва повече от 60 дни в годината

V. Лоялност към обществото

Начислява в определения размер и изплаща редовно дължимите вноски към пенсионни, социални, здравни и др. фондове, като не просрочва задълженията повече от 60 дни годишно.

VI. Лоялност към конкуренцията

Не реализира продуктите, стоките и услугите, които предоставя на дъмпингови цени с цел да монополизира пазара.
Качеството на продуктите и услугите, които предлага са идентични както за българския, така и на международния пазар.
Приема конкурентите подписали настоящия кодекс, като съмишленици и рекламира присъждането им на ЗНАКА ЗА КАЧЕСТВО НА ЛОЯЛНИЯ БИЗНЕС, наравно със своя.

Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013" е съфинансирана от Европейския Фонд за Регионално Развитие и от финансови средства на участващите страни

The European Territorial Cooperation Programme "Greece-Bulgaria 2007-2013" is co-funded by the European Union and by national funds of the participating countries